

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Hizb-ut Tahrir Emiri Şeyh Âlim Ata İbn Halil Ebu Raşta Tarafından Facebook Sayfası
Takipçilerinin Sorularına Verilen Cevaplar

Soru Cevap
Halifenin Muavini Azletme Hakkı
Ömer Almukhtar

Soru:

Anayasa Mukaddimesinin birinci bölümünde 36. Maddenin D bendinde şöyle denilmektedir: “Şu da var ki muavin sultasını ancak halifeden aldığına ve onun naibi mesabesinde olduğuna göre vekilin vakıasına kıyasen onu azletmek Halifenin hakkı olur. Çünkü müvekkil, özel hallerde azlinin yasaklanmasına ilişkin nassın varit olması dışında vekilini azletme hakkına sahiptir.” Halife tarafından muavinin azledilmesinin yasak olduğu bu özel durumları açıklamanızı rica ediyorum. Şimdiden vereceğiniz yanıtta dolayı Allah Subhânehu ve Teâlâ sizi mükâfatlandırın ve O'nun koruması altında olduğunuz sürece de size selam olsun.

Cevap:

Aleykum'us Selam ve Rahmetullahi ve Berakâtuh

Anayasa Mukaddimesi kitabının 238. sayfada yer alan metin şöyledir: “Şu da var ki muavin sultasını ancak halifeden aldığına ve onun naibi mesabesinde olduğuna göre vekilin vakıasına kıyasen onu azletmek Halifenin hakkı olur. Çünkü müvekkil, özel hallerde azlinin yasaklanmasına ilişkin nassın varit olması dışında vekilini azletme hakkına sahiptir.”

“Özel hallerde azlinin yasaklanmasına ilişkin nassın varit olması dışında” sözü, muavin ile ilgili bir istisna değildir. Vekil ile ilgili bir istisnadır. Vekâlet sözleşmesi, câiz bir sözleşmedir. Müvekkil ve vekil dilediği zaman o sözleşmeyi iptal edebilir. Ancak fakihler, sözleşmenin kesin bağlayıcı olduğu bir takım haller zikrettiler. Bu hallerde müvekkilin vekili azletme hakkı yoktur. Örneğin vekilin, husumetle vekil olması gibi. Hanefiler şöyle dediler: “Vekâlet, üçüncü bir tarafın hakkı ile ilgili ise, bu hak sahibinin rızası olmadan vekili azletmek caiz değildir.” Burada fakihler tarafından müvekkilin vekili azletmesinin yasak olduğu ile ilgili başka bazı durumlar daha zikredildi.

Böylece sorunuzun geçtiği cümlelerin anlamı, sizin anladığınız gibi muavin ile ilgili değildir. Zira cümlelerin anlamı şu şekildedir: Müvekkil, özel hallerde azlinin yasaklanmasına ilişkin nassın varit olması dışında vekilini azletme hakkına sahiptir. Bu muavin için geçerli değildir. Halife, muavini her zaman azledebilir. Azletmesinin doğru olmadığı ile ilgili özel haller diye bir şey yoktur.

Cümle, bu şekilde anlaşılmalıdır. Çünkü vekâlet konusu buna delil getirildi. Vekâlet sözleşmesi caiz bir sözleşmedir. Müvekkil, vekili dilediği zaman azledebilir. Ancak müvekkil tarafından vekilin azledilmesinin caiz olmadığına dair özel durumlar ortaya çıkarsa müstesnadır. Muavin, Halifenin vekili gibidir. Dolayısıyla Halife, muavin için de geçerli olan vekâletteki aslı hüküm gereğince vekili azleden müvekkile kıyasen muavini azledebilir. Muavin için özel durumlar diye bir şey söz konusu değildir. Halife dilediği zaman muavini azledebilir.

Kardeşiniz Ata İbn Halil Ebu Raşta

Facebook sayfasının linki:

<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=220629058105179>

H.20 Ramazan 1435

M.18 Temmuz 2014